

Het empathisch vermogen van slechthorende kinderen

A.P. Netten, C. Rieffe, W. Soede, S.C.P.M. Theunissen, J.J. Briaire, J.H.M. Frijns;
Univ. Leiden / LUMC (a.netten@lumc.nl)

Doel. Empathie is de vaardigheid om je in te leven in de gevoelens van anderen en is essentieel voor het aangaan van relaties. Dit wordt geleerd door observatie van interactie tussen anderen. Slechthorende kinderen hebben moeite met dit soort observaties (incidenteel leren). Deze studie vergelijkt het empathisch vermogen en sociaal gedrag van slechthorende kinderen met dat van normaal horende kinderen.

Materiaal en methode. De studiegroep (leeftijd 11,9 jaar) bestond uit 122 kinderen met een gehoorverlies (≥ 40 dB bilateraal) en 129 normaalhorende kinderen. De kinderen werden vergeleken door middel van zelfrapportage, ouder vragenlijsten en observaties.

Resultaten. Na correctie voor het taal- en intelligentieniveau van het kind bleek dat beide groepen evenveel affectieve empathie (emotionele besmetting) tonen. Echter, kinderen met gehoorverlies scoren lager op meer complexe taken zoals cognitieve empathie (begrip van andermans emoties) en ze vertonen minder sociaal gedrag (helpen, troosten). Slechthorende kinderen op het speciaal onderwijs scoren lager op deze taken dan hun leeftijdsgenoten op het regulier onderwijs.

Conclusie. Kinderen met een gehoorverlies hebben meer moeite met het tonen van empathie. Dit heeft consequenties voor het aangaan en onderhouden van relaties en de sociale ontwikkeling van deze kinderen.